

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.

(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr 12946 /II. /B.W./4

Do

Adjutantury Generalnej

Belweder.

Rosy

W załączeniu przedkłada się do wiadomości
kopję raportu Attache Wojskowego w PARYŻU z dnia
12-go marca 1921 roku L.47/A.W.T.

Załącznik 1.-

Otrzymują:

1. Adjutantura Generalna
2. M.S.Wojsk.Oddz.II.Szt.
3. M.S.Z. przez Ofic.Łączn.
4. Ewidencja 5.

W z. Szefa Biura Wywiadowczego

Dech
Mjr.Szt.Gen.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L: Dz. 6974 J₂ dnia 8 III 1921 r.
zaw. - Wywiad

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

247

POSELSTWO POLSKIE

Paryż, dnia 12 marca 1921 roku.

w P a r y ż u

Attache Wojskowy

11 bis Avenue Kleber (16^o)

Nr. 47/A.W.T.

Do Biura Wywiadowczego Oddziału II. Nacz. Dow. W.P.

w W a r s z a w i e.Sprawy rosyjskie.

Obeenie, wobec powstania antybolszewickiego—cała uwaga wszystkich ugrupowań politycznych rosyjskich w Paryżu skupiona jest na wydarzeniach kronsztadzkich tak dalece, że nawet sprawy polskie zeszły czasowo na drugi plan.

Praca w poszczególnych ugrupowaniach da się określić w sposób następujący:

1) Koła t.zw. poselskie (kolegjum posłów) prowadzi działalność w dwóch kierunkach. Zbiera środki dla podtzymania powstania kronsztadzkiego i dąży do zerwania umowy handlowej pomiędzy Anglią i Krassinem.

R. | W tym celu „Kolegjum Posłów”, komitet grupy parlamentarnej i związek tutejszych banków rosyjskich robi starania w amerykańskim Czerwonym Krzyżu oraz zwrócił się do Ligi Narodów z prośbą o pomoc żywnościową i artykułów pierwszej potrzeby dla powstańców. ^{W Rosji} Dotychczas jednak starania te pozostały bez skutku i prośby zostały zbyte milczeniem. Widocznie nikt nie chce się angażować, nawet dla celów charakteru czysto humanitarnego.

Jednocześnie przebywający wciąż w Londynie radca BAZILI otrzymał od MAKŁAKOWA i GIERSA instrukcje starania się u rządu angielskiego zerwania umowy handlowej z KRASSINEM.

Akcja ta podobno jest na dobrej drodze i ostatni raport BAZILIEGO był zupełnie optymistyczny. BAZILI miał donieść, że udało mu się „zachwiać grunt pod umową angielsko-sowiecką”.

2) Koła ugrupowania Konstytuanty, zarówno es-

erzy jak i kadeci zdradzają największą ruchliwość. Pó
otrzymaniu bardziej konkretnych wiadomości o postępach
powstania i częściowem jego powodzeniu, KIERENSKI został
telegraficznie wezwany 6-go b.m. z PRAGI i 8-go b.m.
wyjechał do Londynu na skutek wezwania rządu angielskie-
go. Fakt ten wskazuje, jak dalece w Anglii liczą się z
partją es-erów, widząc w niej partję, która prawdopodob-
nie po upadku bolszewizmu dojdzie do władzy.

Wyjeżdżając do Londynu KIERENSKI miał robić
tam starania o:

- 1) otrzymanie subsydjum dla podtrzymanie
ruchu eserowskiego w Rosji ;
- 2) omówienie linii porozumienia politycznego
pomiedzy Anglią i przyszłym eserowskim rządem rosyjskim.
Progam KIERENSKIEGO uwzględnia unję federalną z nowo-
powstałemi na terytorjum b. Rosji państewkami, z wyjątkiem
FINLANDJI. W stosunku do POLSKI-KIERENSKI będzie dążył
dążył do utrzymania linii KURZONA.

Z otrzymanych informacji z kół es-erowskich
wynika, że powstanie w KRONSTADZIE, PIOTROGRODZIE i
MOSKWIE wybuchło żywiołowo z powodu głodu i ucisku.
Powstanie to, uprzedziło tylko powstanie, które es-erzy
przygotowywali w Rosji i które miało wybuchnąć dopiero
w lipcu - sierpniu, po zbiorach, gdy chłopci, ze względu na
ciepło i ukończone polowe roboty, chętnie wstępowałiby
do kadrów powstańczych.

Należy więc uważać powstanie obecnie za sa-
morzutny - żywiołowy ruch. Tutejsi es-erzy, widzą w tem
siłę jego, ale jednocześnie i słabe strony. Ruch ten
nie jest dostatecznie zorganizowany i bolszewicy, dzięki
większej organizacji mogą opanować go.

W każdym razie, w razie stłumienia tego
powstania-es-erzy będą przygotowywać powstanie na li-
piec-sierpień.

W celu podtrzymania obecnego powstania,
wysyłani są stąd do oddziałów powstańczych via Anglija,

Rewel i Helsingfors wszyscy rosyjscy oficerowie-specjaliści.

Kadeci tutejsi ze swej strony ,na nadzwyczajnem zebraniu partji 9-go b.m.,w którym byli obecni wszyscy wybitniejsi członkowie partji jako: MILUKOW, MAKŁAKOW,KONOWAŁOW,WINAWER,ADJEMOW,KARTASZEW ,OBOLENSKI i CHARŁAMOW wynieśli rezolucję,wyrażającą solidarność i współczucie dla akcji powstańczej.

3/ Tutejsze rosyjskie koła finansistów i bankierów ,jako też przemysłowcy również żywo interesują się powstaniem kronsztadzkim. Przedstawiciele szechrosyjskiego związku handlowo-przemysłowego ,oraz tutejsze filje banków rosyjskich,przekazały znaczne sumy pieniężne i zakupiły w państwach nadbałtyckich żywność i zaopatrzenie dla powstańców.Wysokość ofiar tych wynosi przeszło 7.000.000 fr.

Powstał tutaj z inicjatywy tych kół specjalny komitet pomocy Kronsztatowi pod przewodnictwem TREJAKOWA i do niego weszli,jako członkowie BIEŁOZIERSKI,DENITOW,GUKASOW,TIKSTON i IZNAR.

Ten ostatni został delegowany do FINLANDJI z ramienia powyższego komitetu i z dużemi pełnomocnictwami dla kierowania na miejscu akcją pomocniczą i informowania komitetu o potrzebach powstańców.

4/ Należy zaznaczyć powstanie w Paryżu ,w związku z oczekiwanym upadkiem bolszewizmu,nowej organizacji monarchistycznej pod nazwą "Związek oswobodzenia i odrodzenia Rosji"(" Sojuz oswobożdenja i ożroźdenja Rosiji"). W skład tego nowego związku weszli przeważnie przedstawiciele starej biurokracji i arystokracji(hr.BENNINGSSEN,ks. GOLICYN,ks.OBOLENSKI, b. ochmistrz GURKO,byli członkowie Dumy i Rady państwa: SWIECZIN,ANDREJEWSKI,GULEWICZ,KINDIAKO i inni). Prezesem związku jest SZEBEKO,a wice-prezesem KOWALEWSK

Dotychczas program polityczny nowego związku który ze względu na główne jego tendencje i skład nie wydaje się modz odegrać ważniejszą rolę,nie jest

jeszcze w zupełności opracowany i ustalony.

Związek ten był utworzony pod hasłem ogólnem obalenia bolszewizmu i odbudowy Rosji w jej granicach historycznych.

Związek nie uznaje nowopowstałych państw na terytorjum b. imperjum i projektuje dać im autonomję.

Polska również powinna, zdaniem tych związków wejść z powrotem w skład Rosji, jako autonomiczna jednostka, albowiem jest niezdolną utrzymać się, ja państwo samodzielne.

Według ostatnich informacji, otrzymanych od Attaché wojskowych przez tut. ministerjum wojny, ruch powstańczy będzie stłumiony, z powodu braku organizacji i przewagi liczebnej bolszewików. Attache wojskowi z Helsingforsu, Rewla i Kopenhagi ostrzegają przed tendencyjnemi informacjami na korzyść powstańców, które podaje Ressonion i inne podobne telegraficzne agencje.

Za zgodność:

Talokowski